

गाथा शूरवीरांची

सौ.मुक्ताबाई नागनाथ डोलारे¹ डॉ. चौडप्पा दौलप्पा कांबळे²

¹संशोधक विध्यार्थी, मराठी विभाग, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर, सोलापूर विद्यापीठ सोलापूर

²मार्गदर्शक, मराठी विभाग, सी.बी. खेडगीज कॉलेज, अक्कलकोट, जि. सोलापूर

Corresponding Author- सौ.मुक्ताबाई नागनाथ डोलारे

Email: muktadolare776@gmail.com

DOI- 10.5281/zenodo.14202888

सारंश

२६ नोव्हेंबर २००८ रोजी मुंबईत भीषण दहशतवादी हल्ला झाला. पाकिस्तानातील १० दहशतवादी समुद्रमार्गे मुंबईत पोहोचले आणि त्यांनी नियोजनबद्ध हल्ला केला. या दहशतवाद्यांनी मुंबईतील ताजमहाल पॅलेस हॉटेल, ओबेरॉय ट्रायडंट, नरिमन हाऊस, छत्रपती शिवाजी टर्मिनस रेल्वे स्टेशन आणि कामा हॉस्पिटल या प्रमुख ठिकाणांना लक्ष्य केले. या हल्ल्यांमध्ये १६० हून अधिक लोक मारले गेले आणि शेकडो जखमी झाले. तीन दिवस चाललेल्या संघर्षानंतर भारतीय सुरक्षा दलांनी दहशतवाद्यांचा खात्मा केला. यातील एक दहशतवादी अजमल कसाब जिवंत पकडला गेला आणि नंतर त्याला फाशीची शिक्षा सुनावण्यात आली. या घटनेमुळे भारताच्या सुरक्षेवर आणि दहशतवादाचा सामना करण्याच्या क्षमतेवर गंभीर प्रश्न निर्माण झाले आहेत. या हल्ल्यानंतर भारताने सुरक्षा उपाय अधिक मजबूत केले आणि दहशतवादाविरुद्धचा आपला लढा अधिक जोरदारपणे पुढे नेला.

मुख्य शब्द : दहशतवादी हल्ला, भारतीय सुरक्षा, दहशतवादाविरुद्धचा लढा.

..सोज्वळ मोहकाचे बंदर मुंबापुरी उजळत येई माधामधली प्रभात सुंदर..

असं मुंबईच वर्णन कोणत्या कवीने केलं.... अर्थात इतकी सुंदर आता नसेल मुंबई, पण उत्साह अन जीवंतपणा कुणी मुंबईकडूनच शिकावा.

गिरण्याच्या गजरात आता मुंबई उठत नसेल पण, लोकलची धमणी अजुनही मुंबईचा दिवस सुरू करते, धक्कधकीत पण त्याच आनंदात..... जगण्याचा उत्साहात दिवस सुरू होतो, ऑफिस टाईम, नंतर चौपाटी अन दिवसभरातला शीण निघून जावा.

असाच दिवस व्यतीत होताना, अचानक... कर्णकर्कश आवाज अन मन हेलावून टाकणारा आक्रोश... काल तर सगळं इथंच होतं आज एकच निःश्वास एक श्वास (कोणी... कधी सुन्न... स्तब्ध... गुदमरुन टाकणारं) मुंबई २६-११. अर्थात मुंबई बॉम्बस्फोट आणि हे सारे कमी म्हणून की काय.... २६-११ हा हल्ला केवळ मुंबईवरच नव्हता, संपूर्ण मनुष्य जातीवर होता. साधारण मुंबईकरालाही माहित नसलेलं पारशी प्रार्थनास्थळ, नरीमन पार्क हे दहशतवाद्यांना माहित होतं. जिथे विविध देशातले पारशी येऊन प्रार्थना करतात. असे ते प्रार्थना स्थळ, धन्य ते शोध पथक अन धन्य ती संरक्षण यंत्रणा ज्यांना अशा या अल्लाची चकार बातमी सुध्दा लागली नाही। आणि जर लागलीच माहिती तर ती अफवा म्हणून हेटाळली गेली.

ही माहिती आधी एका आदरणीय पोलीस अधिकाऱ्यास तसेच नेवल इनिशिएलेशन ला सुध्दा होती... पण अशा पणामध्ये सगळं संपून गेलं.... कराची, पाकिस्तानचा तो फोन आपल्या संरक्षण यंत्रणेने ट्रॅप केला असताना सुध्दा। व्हायचे ते होऊन गेले धन्य ती राजकारणी मंडळी अन धन्य ते संरक्षण यंत्रणा! कॉस्ट सिस्टीम इन इंडिया अॅण्ड क्लास सिस्टीम इन दि वर्स्ट वेज फॉर हुमॅनिटी असे म्हणलं जातं अरे पण इथे तुम्ही कुठली कास्ट अन कुठला क्लास बघून माणसांना मारलं? रक्ताचा रंग लालच होता. तो अमेरिकेतल्या गोरा असो वा ब्रिटनमधला... हा हल्ला निःसंकोचपणे माणूसकीला काळीमा फासणारा होता. आणि शरम करावीशी वाटते ती या महान यंत्रणेची जीने युसुफ अन कसाबला पकडून सुध्दा... विक्टोरिया टर्मिनसवर तीन दिवसानंतर सापडलेला बॉम्ब ही कुणाची कर्तुक होती हे शोधू शकली नाही अरे धन्य धन्य अन धन्य ही भुमी अशा कर्तृत्व लोकांना सांभाळणारी!

आश्चर्याची गोष्ट अशी सापडलेल्या अतिरेक्यांपैकी सर्वजण १९-२१ वर्ष वयोगटातले होते. हीच का ती आपली तरुणाई? उद्याच्या संपन्न वसुंधारलेला जन्म देणारी काय अन का म्हणून मनुष्यजातीनी अशा घराचा जगण्याच्या?

वाढ, विकास, मित्रत्व, बंधुत्व या गोष्टी ज्या अत्यावश्यक असतात त्याच कदाचित तोडण्याचा यांचा मानस असेल तर लेखणी माझी थांबलेली बरी। कदाचित मनुष्यजातीनी अस्तित्वात राहण्याचा विचारच सोडावा! यातुनच भारताचा दुबळेपणा तर स्पष्टपणे दृष्टीक्षेपात वी

आलाच, वरून याचा फायदा दुसऱ्या देशांनी कसा घ्यावा हे देखील स्पष्ट झालं.

इतर

समर्थ आशियाई राष्ट्रपैकी भारत एक गणला जातो. आणि म्हणूनच न काळजी लागावी म्हणूनच केलेलं इतर राष्ट्रचं ते कृष्णकृत्या भारत चीन युती न होऊ देणं हा या मागचा आणखी एक महत्वाचा हेतू !

सरकार बदलली, राजीनामे मागितले... राजकारण्यांनी हात धुवून घेतले, अशोकरावांच्या गावी सेलेब्रेशन्स साठी फटाके फुटले... मानलं या लोकशाहीला ।।। उपहास... किती अन कुठपर्यंत ? हीच घटना अमेरिका, इंग्लंड मध्ये झाली असती तर परिस्थितीत सुधारणा हा मुख्य हेतू राहिला असता... ना मी राजकारणी हेतू।

अगदी कळवळून सांगांव वाटतं आता गरज आहे ती Wednesday मधल्या कॉमन मॅनची पेटून उठाण्याची आम्हाला। नकोत हे राजकारणी, आम्ही हाताळू हे राजकारण... अम्हाला भुक आहे. माणुसकीची....

फाटतं आभाळ तेंव्हा वाहुन जातात घरटी वादळं येतात तेव्हा पडून जातात, घरटी संकटांशी झुंजण हा जीवनाचा धर्म आहे म्हणून झाडावर नव्याने पाखरं बांधतात घरटी गरज एक नायक उभा राहण्याची... सामान्यातून आणि म्हणूनच म्हणाव वाटतं जपत किनारा शिड सोडणे... नामंजूर

१) मुंबापूरी:- मुंबई 1

२) Navel initialization :- "नाभी" हा शब्द सभ्यता किंवा संस्कृतीच्या संदर्भात वापरला जातो तेव्हा तो त्या संस्कृतीचा मध्यबिंदू किंवा मूळस्थान दर्शवतो. "संस्कृतीची नाभी" किंवा "सभ्यतेची नाभी" हे शब्द त्या संस्कृतीचा उगमस्थान, जिथून तिची परंपरा, श्रद्धा आणि मूल्ये उद्भवतात, असा अर्थ दर्शवतात. याचा अर्थ असा होतो की, एखाद्या संस्कृतीचा केंद्रबिंदू किंवा आधारस्थान, जो त्या संस्कृतीची ओळख आणि अस्तित्व टिकवून ठेवतो.(नौदल अधिकारी)

३) कृष्णकृत्य :- वार्डट कार्य

४)"आशियायी राष्ट्र" म्हणजे आशिया खंडात असलेला देश. आशिया हा जगातील सर्वात मोठा आणि सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला खंड आहे. यात भारत, चीन, जपान, पाकिस्तान, नेपाळ, श्रीलंका, थायलंड, मलेशिया, इराण, इराक, आणि इतर अनेक देशांचा समावेश होतो. हे देश सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि भौगोलिक दृष्ट्या विविध आहेत, आणि त्यांना एकत्रितपणे "आशियायी राष्ट्रे" म्हणून ओळखले जाते. "आशियायी राष्ट्र" म्हणजे आशिया खंडातील देश. आशिया हा जगातील सर्वात मोठा खंड आहे, आणि त्यात विविध देशांचा समावेश आहे. भारत, चीन, जपान,

सौ.मुक्ताबाई नागनाथ डोलारे, डॉ. चौडप्पा दौलप्पा कांबळे

दक्षिण कोरिया, नेपाळ, पाकिस्तान, श्रीलंका, थायलंड, मलेशिया, इंडोनेशिया, फिलिपाईन्स, सौदी अरेबिया, इराण, इराक इत्यादी देश आशियायी राष्ट्र म्हणून ओळखले जातात. हे देश भौगोलिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि सामाजिकदृष्ट्या वैविध्यपूर्ण आहेत.

संदर्भ :

1. "मुंबई ट्रॉमा एंड्स, लीव्ज बिहाइंड अॅन आउटरेज्ड नेशन" (इंग्लिश भाषेत). 2008-12-02 रोजी मूळ पान पासून संग्रहित. 2008-11-30 रोजी पाहिले.
2. "मुंबई फायटिंग नॅरोझ टू वन हॉटेल" (इंग्लिश भाषेत).
3. "पोलिस डिक्लेर मुंबई सीज ओव्हर" (इंग्लिश भाषेत).